

Uzman Gözüyle...

Gümrükleme Sürecinde Yaşanan Sıkıntılar

Gümrükleme işlemleri esnasında yaşanan sıkıntıların ana sebebi, firmalarımızın gerektiği ölçüde kontrolü sağlayamamasıdır. Firmalarımızdaki eleman yetersizliği ve gümrük süreçleri hakkında yeterli bilgi ve donanımına sahip olunmaması sıkıntılar yaratmaktadır. Gümrük işlemlerinin gümrük müşavirlik firmalarının sorumluluğunda bir iş olduğu düşüncesinden hareketle, dış ticaret firmaları gümrük işlemleri üzerinde yeterince kontrol yapmamakta, yanlış işlemler de çoğu zaman cezayla sonuçlanmakta ve ancak o zaman işlemlerin detaylarını inceleme gereği duymaktadır.

Gümrük mevzuatımızda belirtildiği üzere, beyan esastır ve bağlayıcıdır. Çok kısıtlı alanlar dışında gümrük beyannamesinde düzeltme imkanı bulunmamaktadır. Bu durum da ancak parasal cezalarla aşılabilmektedir. Bu kapsamda amaç, hataları tespit etmek değil, olası hatalara mahal vermemek ve bu yönde önlem almaya çalışmaktır. Problem doğmadan önce gerekli önlemlerin alınması için de firmalarımızın gümrük müşavirlik şirketleri ile gerekli ve yeterli bilgi alışverişinde bulunmalarında büyük fayda vardır.

Serkan AKAY
Kızilkaya Gümrük Müşavirliği
İthalat Sorumlusu

Gündemde Öne Çıkanlar

■ Yabancıların İlgisi Devam Ediyor

Türkiye'ye yabancı yatırımcının ilgisi artmaya devam ediyor. 2011 yılının ilk yarısında, Türkiye'de kurulan yabancı şirket sayısı altı kat artış gösterirken, sermaye tutarları da artırdı. Bu çerçevede, 2011 yılının ilk altı ayında 1.702 yabancı sermayeli şirket faaliyete geçerken, yatırılan sermaye tutarı da 1 milyar 200 milyon lira olarak belirlendi.

■ Dış Ticaret Endekslerinde Artış

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2011 Haziran döneminde, geçen yılın aynı dönemiyle kıyaslandığında, ihracat birim değeri yüzde 19,3, ithalat birim değeri ise yüzde 21,3 artış gösterdi. İhracat birim değer endeksindeki artışta, tarım ve ormancılık ürünleri, balıkçılık, madencilik, imalat sanayi ve hurda sektörleri önde gelen sektörler arasında.

■ 2011 Yılı Yatırım Teşvik Tutarları Açıklandı

Ekonomi Bakanlığı'nın Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü verilerine göre, 2011 yılı Ocak-Haziran döneminde toplam 2.598 adet yatırım teşvik belgesi verildi. Mevcut teşvik belgeleri ile öngörülen sabit yatırım tutarı 31 milyar TL olup, yapılacak yatırımlar aracılığıyla 73 bin kişilik istihdam yaratılması öngörülmüştür.

■ Yeni Meslektaşlarımız Heyecan İçinde

Uzun zamandır sabırsızlıkla beklenen Gümrük Müşavir ve Gümrük Müşavir Yardımcılığı Sınavları'nın tarihi nihayet açıklandı. 1 Ekim 2011 tarihinde gerçekleştirilecek sınav için başvurular devam ediyor. Gümrük Müsteşarlığı ve Anadolu Üniversitesi işbirliği ile gerçekleştirilecek sınavda şimdiden müstakbel meslektaş adaylarımıza başarılar dileriz.

■ Tüketim Mali İthalatında Artış

Türkiye'nin ithalatında ve cari açığın tetiklenmesinde sanayimiz için gerekli ara malı ve hammadde ithalatı eskiden beri süregelen bir sıkıntı. Ancak 2011 yılının ilk yarısında tüketim mali ithalatı da, artış hızında hammaddenin önüne geçti. Ocak-Haziran 2011 döneminde tüketim malları ithalatı geçen yıla oranla yüzde 41,4 artış gösterdi. Binek otomobil ve dayanıklı tüketim malları, tüketim mali ithalatındaki artışta lider sektörler konumunda.

Ayın Konuğu

Mali Müşavir Nevzat Erdağ ile Kayıtdışı Üzerine

Kayıt dışının ülke ekonomisine verdiği zararlardan kısaca bahsedebilir misiniz Sayın Hocam?

Kayıt dışı ekonomi; kayıtlı ekonomiyi ve vergi adaletini temelden sarsan ve istikrarı bozan bir olgudur. Vergi yükümlüleri, daha çok gelir ve servete sahip olmak ve harcama yapabilmek için kazancını devletle paylaşmayı arzu etmez. Kayıt dışı işlemler nedeniyle ödenmeyen vergiler bütçe açığına yol açmaktadır. Açığı kapatabilmek için ise devlet, ya enflasyonu göze alarak para basmak ya da borçlanmaya gitmek zorunda kalmaktadır. Artan borçlanma talebi ise faiz oranlarının yükselmesine ve borç yükünün giderek sürdürülemez hale gelmesine yol açmaktadır. Bu da vergi eşitsizliğine yol açmaktadır. Ve son olarak kayıt dışının zararını tek cümle ile özetleyecek olursak **"Kayıt dışı çocuklarımızın çalınan geleceğidir."** diyebiliriz.

Kayıt dışının gümrük ve dış ticaret işlemleri ile olan ilişkileri noktasında neler söylemek istersiniz ve bu konuda alınabilecek önlemler sizce nelerdir?

Ülkemizin önemli meselelerinden birisi ticari hayatın kayıt altına alınamamasıdır. Ülkemiz ekonomisinin yapısal sorunlarından biri olan kayıt dışılık, yukarıda saydığımız makro etkilerin yanında belge düzeninin oturmamasına neden olmak, sahte belge kullanımını arttırmak gibi mikro sonuçları da doğurmaktadır. Sahte belge kullanımının ise ticari ahlakın çöküş sürecini hızlandırdığı da ortadadır. Çözümü sadece dış ticaret açısından değil topyekûn ülke olarak ele almak ve bana göre bunu milli sorun olarak görmekle çözümünü de oluşturabileceğiz inancındayım.

Pratik Bilgiler

DEMURAJ GİDERİ VE İTHALATTA VERGİLENDİRME

Yurtdışından ithal edilmek maksadıyla ülkemize getirilen eşyaların zaman zaman limanlarda bekletilmesi gündeme gelebilmektedir. Bu bekleme sürecinde nakliye şirketlerine ve liman işletmelerine

ödenen 'bekleme ücreti' veya 'gecikme cezası' diyebileceğimiz, Türk Ticaret Kanunu'ndaki teknik adıyla 'sürastarya' (demuraj) ücretleri karşımıza çıkabilmektedir.

Gümrük Vergisi Açısından Değerlendirme

Demuraj ödemelerinin, eşyanın Türkiye gümrük bölgesine geldikten sonra varış yerinde doğan bir maliyet unsuru olması hasebiyle, gümrük vergisi matrahına dahil edilmesine gerek yoktur. Ancak Denizcilik Müsteşarlığı görüşleri ve Maliye Bakanlığı özelgelerinde belirtildiği üzere, demuraj ödemeleri, navlun dışında ayrıca bir maliyet kalemi olarak yurtdışı liman vb yerlerdeki beklemelemelerden dolayı Türkiye'deki ithalatçı tarafından ayrıca ödenen bir maliyet unsuru olarak gündeme gelmiş ise bu ücretin gümrük kıymetine dahil edilmesi gerekliliği açık bir husus olup, bu giderin gümrük vergisi matrahına eklenmesi esastır.

KDV Açısından Değerlendirme

Demuraj giderlerinin, ithal malın KDV matrahına dahil edilmesi gerekliliği gayet açıktır. Nitekim, ithalat esnasında ödenecek katma değer vergisi matrahının nelerden oluşacağı, 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 21.maddesinde sayılmış olup, bu kanun hükmü gereğince demuraj giderinin de KDV matrahını oluşturan unsurlardan birisi olduğunu söylemek kolaydır.

Gümrük beyannamesinin tescil tarihi itibarıyla belli olmayan ancak sonradan gündeme gelen bir demuraj giderinin de bilahare tamamlayıcı beyan ile gümrüğe veya KDV beyannamesi ile vergi dairesine beyanı esas olup, aksi takdirde eksik KDV ödenmiş olacağından cezaya düşülme ihtimali olduğunu hatırlatmak isteriz.

Demuraj (sürastarya) ücretinin gerek gümrük vergisi, gerekse KDV matrahına dahil olması gerekip de dahil edilmediği durumlarda, KDV Kanunu'nun 51.maddesi ve Gümrük Kanunu'nun 234.maddesi gereğince ek vergi tahakkuku ve cezai işlem yapılması gündeme gelebilecektir.

Mevzuatta Öne Çıkanlar

■ Mısır ithalatında TMO adına 500.000 tonluk tarife kontenjanı açıldı.

■ Büyükbaş hayvan ithalatı kontrol belgesi alımında değişiklik yapıldı.

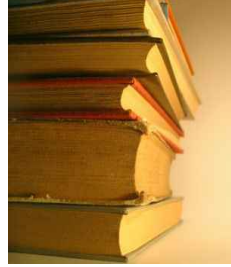
■ Kasaplık hayvan ithalatında gümrük vergisi indirimi yapıldı. Vergi yüzde 15'e çekildi.

■ Pamuk iplik (52.05) ithalatında tarife kontenjanı açıldı. Bir ithal lisansında 20 tonu geçmemek kaydıyla, ithal lisansı başvuruları başladı.

■ Av malzemesi ve silahlı ihracatına ilişkin yeni düzenleme yapıldı.

■ Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Arnavutluk'un da aralarında bulunduğu Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemi kapsamında 'eşyanın tercihli menşeinin tespitine ilişkin yönetmelik' hükümlerinde değişikliğe gidildi.

(Her türlü mevzuat bilgisi için Kızılkaya Mevzuat Şubesi'ne başvurabilirsiniz.)

İhracat Pazarlamasında Pratik Bilgiler

İhracatın geliştirilmesi ve ülkemiz ihracatının sorunlarının aşılması yönündeki değerli çalışmaları tanıdığımız Şevket Sürek, "İhracatçı Olmak" isimli kitabıyla da faydalı bilgiler vermeye devam ediyor.

Yazarın ifadesiyle kitabın odak noktası, pazarlamadır. Dahası, ihracata dönük pazarlamadaki zafiyetimizin

irdelenmesidir. Kitabın ana çıkış noktası, piyasaların yıllar içinde oluşturduğu kendi geleneksel kurallarıyla çağdaş bilimsel pazarlama kurallarının çatışmasının hikyesidir.

'Mali sat, parayı kap gel' anlayışından çağdaş pazarlama yaklaşımına geçiş yönündeki zihniyet dönüşümüne de işaret eden kitap, konuya yeni başlayacaklar için de güzel bir el kitabı niteliği taşıyor.